

30.04.2024

POL-2024-62809

Hallintovaliokunta
hav@eduskunta.fi

HE 25/2024 vp

Poliisihallituksen lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi rajavartiolain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt Poliisihallituksen lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi rajavartiolain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi (HE 25/2024 vp).

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettaviksi rajavartiolakia, henkilötietojen käsittelystä Rajavartiolaitoksessa annettua lakia ja eräiden alusten ja niitä palvelevien satamien turvatoimista ja turvatoimien valvonnasta annettua lakia.

Esityksen tarkoituksena on mahdollistaa nykyaikaisen teknologian hyödyntäminen rajaturvallisuuden ylläpitämisessä ja muissa keskeisissä Rajavartiolaitoksen lakisääteisissä tehtävissä.

Esityksessä ehdotetaan Rajavartiolaitoksen suorittaman teknisen valvonnan tarkoituksen ja käyttöalueen laajentamista. Rajavartiolain sääntelyä täydennettäisiin niin, että Rajavartiolaitos voisi suorittaa teknistä valvontaa rajan läheisyyden, Suomen merialueen, rajanylityspaikan ja sen välittömän läheisyyden lisäksi myös yleisemmin merialueella, ilmatilassa sekä Rajavartiolaitoksen hallinnassa olevilla alueilla ja niiden välittömässä läheisyydessä.

Teknisen valvonnan tarkoituksena voisi olla rajavalvonnan lisäksi myös rajaturvallisuuden ja rajajärjestyksen ylläpitäminen, Rajavartiolaitokselle säädetyn valvontatehtävän suorittaminen tai Rajavartiolaitoksen toiminnan suojaaminen. Muutoksilla pyrittäisiin vastaamaan muuttuneen toimintaympäristön vaatimuksiin.

Rajavartiolakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi sääntely radioteknisestä valvonnasta. Rajavartiolaitoksella olisi oikeus havaita, paikantaa, tunnistaa, yksilöidä ja seurata radiotaajuisia sähkömagneettisia aaltoja ja radiolaitteita.

Toimivaltuutta voitaisiin käyttää rajan läheisyydessä, merialueella, meren rannikolla, ilmatilassa, rajanylityspaikalla ja sen välittömässä läheisyydessä sekä Rajavartiolaitoksen hallinnassa olevalla alueella ja sen välittömässä

läheisyydessä rajavallvonnan, rajaturvallisuuden ylläpitämisen, rajajärjestyksen ylläpitämisen tai Rajavartiolaitoksen toiminnan suojaamisen kannalta tarpeellisen tilannekuvan muodostamiseksi.

Esitys liittyy Rajavartiolaitoksen teknisen ulkorajavallvonnan uudistamishankkeeseen sekä uusien ulkovartiolaivojen ja valvontalentokoneiden hankintaan.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi, että Rajavartiolaitoksella olisi oikeus suorittaa radioteknistä valvontaa ilmeisessä hädässä tai välittömässä varassa olevan henkilön paikantamiseksi.

Lausunto

Poliisihallitus kannattaa hallituksen esitystä laiksi rajavartiolain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Esitys sisältää täsmälliset säännökset, siitä millä alueella ja missä tarkoituksessa Rajavartiolaitos saa suorittaa teknistä ja radioteknistä valvontaa.

Poliisihallituksen näkemyksen mukaan radioteknisellä valvonnalla ei ole vaikutusta viranomaisten välisiin toimivaltasuhteisiin tai vastuisiin. Ensisijaisesti kyseessä on Rajavartiolaitoksen tarpeisiin rakennettava valvontakyky, joka olisi muiden viranomaisten hyödynnettävissä erikseen säädetyn mukaisesti.

Poliisihallitus pitää tärkeänä, että radioteknisen valvonnan suorituskyky liitetään osaksi Rajavartiolaitoksen olemassa olevia operatiivisen kenttätöiminnan ja tilannekuvatoiminnan prosesseja ja johtamista. Näin toimimalla varmistetaan uuden suorituskyvyn tehokas käyttö ja hyödyntäminen Rajavartiolaitoksen perustehtävän suorittamisessa sekä antaessa virka-apua etsintä- ja pelastustehtävissä muille viranomaisille, kuten poliisille ja pelastusviranomaisille.

Poliisijohtaja

Sanna Heikinheimo

Poliisitarkastaja

Tuomas Pöyhönen

Automaattisesti päivittyvä allekirjoitusfraasi. Älä poista tätä kenttää, jos allekirjoitat asiakirjan sähköisesti.